

1) Kimler Yararlanabilir?

- Tarımdan başka ekonomik faaliyeti bulunmayan çiftçiler veya çiftlik hanehalkı üyeleri
- Üretici örgütleri veya üretici örgütlerin hakim ortak olduğu tüzel kişilikler
- Kırsal alanda yaşayan gerçek kişiler
- Kırsal alanda kurulan veya kırsal alanda faaliyetlerini yürütecek olan mikro veya küçük ölçekli tüzel kişiler
- Kamu tüzel kişilikleri veya %25'ten fazla kamu payı olan tüzel kişilikler (Ziraat Odaları Birliği veya İl/İlçe Ziraat Odaları hariç) başvuru yapamaz.

2) Desteklenen Alanlar ve Destek Unsurları Nelerdir?

- IPARD III (2021-2027) 2. çağrı ilanında yalnızca yapım işi, makine-ekipman, hizmet ve görünürlük alımları desteğine ilişkin başvurular kabul edilecektir.
- Destekler bitkisel üretimin çeşitlendirilmesi, işlenmesi ve paketlenmesi; arıcılık ve arı ürünlerinin üretilmesi, işlenmesi ve paketlenmesi; zanaatkârlık ve katma değerli ürünler; kırsal turizm ve rekreasyonel faaliyetler; su ürünleri yetiştiriciliği; makine parkları ve yenilenebilir enerji amacıyla sunulmaktadır. Bu çerçevede;

1- Bitkisel üretimin çeşitlendirilmesi, işlenmesi ve paketlenmesi:

a- Başvuru sahibi, tarımdan başka ekonomik faaliyeti bulunmayan gerçek kişi, bir çiftçi veya çiftlik hanehalkının bir üyesi değilse, yatırım kırsal alanlarda olmalıdır.

Açık alanda bitkisel üretim faaliyetleri için makine-ekipman desteğine bu çağrıda başvuru yapılamayacaktır.

b- IPARD Programında bu tedbir kapsamında desteklenecek yatırım konuları tıbbi ve aromatik bitkiler, süs bitkileri, yem bitkileri, mantar, solucan gübresi, fide ve fidanlar, çiçek soğanları ve miseldir.

c- Sera büyüklüğü ve mantar/misel ve solucan gübresi üretim alanı maksimum 2 hektar olmalıdır. Mantar ve misel üretiminde tek başına kompost üretim tesisi destek kapsamında değildir.

d- Bitkilerin işlenmesi ve/veya paketlenmesi ve solucan gübresinin üretimi, işlenmesi ve/veya paketlenmesi sektöründe, yararlanıcı, başvuru esnasında gerekli üretim ve kayıt belgelerine sahip olmalıdır. Yeni işletmeler için bu prosedür nihai ödeme talebi sırasında tamamlanmalıdır.

2- Arıcılık ve arı ürünlerinin üretilmesi, işlenmesi ve paketlenmesi:

a- Başvuru sahibi, tarımdan başka ekonomik faaliyeti bulunmayan gerçek kişi, bir çiftçi veya çiftlik hanehalkının bir üyesi değilse, yatırım kırsal alanlarda olmalıdır.

b- Arıcılar, arıcılık kayıt sisteminde kayıtlı olmalıdır. (Mevcut işletmeler başvuru aşamasında, yeni işletmeler nihai ödeme talebi sırasında)

c- Bal ve arı ürünleri için, yatırım kapsamında ulaşılabilecek kovan sayısı, nihai ödeme talebi sırasında gerçekleştirilmek üzere, yararlanıcı başına minimum 30 ve maksimum 500 kovan ile sınırlıdır.

d- Bal ve arı ürünlerinin işlenmesi ve paketlenmesi ve kovanların üretimi için kovan sayısındaki sınırlama dikkate alınmayacaktır.

e- Ana arı üretimi için yararlanıcının, nihai ödeme talebi esnasında, geçerli bir yetiştirme lisansına sahip olması gerekmektedir.

f- Bal ve arı ürünlerinin işlenmesi ve paketlenmesi için, yararlanıcı, başvuru sırasında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa uygun gerekli üretim ve kayıt sertifikalarına sahip olmalıdır. Yeni işletmeler için bu prosedür nihai ödeme talebi sırasında tamamlanmalıdır.

3- Zanaatkârlık ve katma değerli ürünler:

a- Yatırım kırsal alanlarda olmalıdır. Bununla birlikte, tanıtım standları veya satış noktaları, yatırımın gerçekleştiği ilin kırsal olmayan alanlarında olabilir.

b- Zanaatkarlık ve katma değerli ürünler kapsamında başvuru yapacak tüzel kişiler mikro ölçekli işletme olmalıdır.

c- Desteklenecek zanaatkarlık faaliyetleri "Zanaatkarlık Listesi"nde yer almaktadır.

d- Katma değerli ürün, bir ürünün fiziksel durumunda ya da görünümünde meydana gelen değişikliği ifade eder, örneğin çilekten çilek reçeli yapmak gibi.

e- Tarımsal ürünlerin birincil üretimi uygun olmayıp yalnızca aşağıdaki listede yer alanlar katma değerli ürünler kapsamında desteklenecektir.

• **Gıda Ürünleri;**

- Et işleme (en fazla 0,5 ton/gün işleme kapasitesi) ve süt işleme(en fazla 8 ton/gün işleme kapasitesi)

- Meyve ve sebze işleme (Domates Salçası, Biber Salçası, Püre, Pekmez, Marmelat, Reçel, Pestil, Turşu, Meyve ve Sebze Suları, Konserve, Sirke, Közleme, Salamura, Ekşiler, Ezme)

- Sofralık zeytin ve zeytin mamulleri

- Kurutulmuş meyve ve sebzelerin imalatı

- Boza

- Salep

- Tahin

- Pirinç (işleme ve paketlenme)

- Bakliyat (işleme ve paketlenme)

- Mısır (kurutma), Çeltik (kurutma)

- Yerel yiyecek (yemek, börek, tatlılar, şekerlemeler, unlu mamüller)

- Baharatlar

- Kaya tuzu, kaynak tuzu, deniz tuzu, göl tuzu

- Bitki çayları ve aromatik kahveler

- Pamuk yağı, defne yağı, susam yağı

- Soslar

- Kemiksuyu

• **Gıda Olmayan Ürünler;**

- Sabun

- Gülsuyu

- Biyo-yakıt (Pelet, briket, odun kömürü)

- Prina

f- Katma değerli ürünlerin işlenmesi ve paketlenmesi için yararlanıcı, başvuru sırasında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa uygun gerekli üretim ve kayıt sertifikalarına sahip olmalıdır. Yeni işletmeler için bu prosedür nihai ödeme talebi sırasında tamamlanmalıdır.

4- Kırsal turizm ve rekreasyonel faaliyetler:

a- Bu faaliyet kapsamındaki yatırımlar, başvuru sahibinin statüsüne bakılmaksızın kırsal alanda olmalıdır.

b- Mevcut konaklama tesisleri başvuru aşamasında "Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik" hükümlerine göre "Turizm İşletme Belgesi"ni sunmalıdır. Yeni işletmeler ise bu belgeyi nihai ödeme talebi sırasında almış olmalıdır.

c- Mevcut işletmeler için yatırımın başında yeni işletmeler içinse nihai ödeme talebi esnasında işletmenin kapasitesi azami 40 yatak/kişi ve 20 oda olmalıdır.

d- Yeme-içme tesisleri için, yararlanıcı, başvuru sırasında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa uygun olarak gerekli üretim ve kayıt sertifikalarına sahip olmalıdır. Yeni işletmeler için bu prosedür nihai ödeme talebi sırasında tamamlanmalıdır.

e- Rekreasyonel faaliyet içeren tesislerde uygun faaliyetler; binicilik, trekking, bisiklet, dağcılık, piknik alanları, balık tutma, çocuklara yönelik eğlence faaliyetleri, spor ve kültürel faaliyetlerdir.

5- Su ürünleri yetiştiriciliği:

a- Başvuru sahibi tarımdan başka ekonomik faaliyeti bulunmayan gerçek kişi, bir çiftçi veya çiftlik hanehalkının bir üyesi değilse, yatırım kırsal alanlarda olmalıdır. Bununla birlikte yatırımının uzantısı olarak restoran veya satış noktası aynı ilde yer alan kırsal olmayan bir alanda olabilir.

b- Eğer yatırım bir restoran veya satış noktası içeriyor ise başvuru sahibinin, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda tanımlandığı üzere bir su ürünleri yetiştiricisi olması gerekmektedir. Yeni işletmeler için bu prosedür nihai ödeme talebi sırasında tamamlanmalıdır.

c- Yatırımın kapasitesi, nihai ödeme talebi esnasında tatlı suda 10-200 ton/yıl; tuzlu suda 150-500 ton/yıl arasında olmalıdır.

d- Su ürünleri işletmesi, başvuru sırasında 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda tanımlandığı üzere belgelendirilmelidir. Yeni işletmeler için bu prosedür nihai ödeme talebi sırasında tamamlanmalıdır.

e- Tatlı sularda desteklenecek türler: Alabalık, sazan, midye, salyangoz, yayın balığı, kerevit, kurbağa, algler, sudak, tatlı su levreği, turna, tilapya, mersin balığı, Afrika yayın balığı (Clarias Lazera) , Mavi Yengeç (Callinectes Sapidus), Amerikan Yayın Balığı (Ictalurus Sp.).

f- Tuzlu sularda desteklenecek türler: Türk Somonu, Deniz Alabalığı, İstiridye, Karides, Çipura, Levrek, Midye, Beyaz Orfoz, Maigre/Meagre (sciaena aquila).

6- Makine parkları:

a- Bu faaliyet kapsamındaki yatırımların kırsal alanda olması gerekmektedir. Sadece üretici örgütleri ve Ziraat Odaları Birliği veya İl/İlçe Ziraat Odaları başvuru yapabilecektir.

b- Başvuru yapabilecek olan üretici örgütleri;

- Üretici örgütleri 1163 sayılı Kooperatifler Kanuna göre kurulan tarımsal amaçlı kooperatifler (Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri, Sulama Kooperatifleri, Su Ürünleri Kooperatifleri, Pancar Ekicileri Kooperatifleri),

- 1581 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri,

- 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri,

- 5996 sayılı Kanuna göre kurulan Islah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri,

- 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleridir.

c- Tarım makinelerinin ihtiyaç sahibi çiftçilerin kullanımına sunulabileceği ve çiftçilerin mevcut tarım makinelerinin tamir ve bakımının yapıldığı tesisler uygundur.

7- Yenilenebilir enerji tesisleri:

a- Bu faaliyet kapsamındaki yatırımların başvuru sahibinin statüsüne bakılmaksızın kırsal alanda olması gerekmektedir.

b- 302-7 Yenilenebilir Enerji sektörü kapsamında yapılacak rüzgar, biyokütle, biyogaz ve jeotermal kaynaklı yenilenebilir enerji yatırımları 5 MW kapasiteye, fotovoltaik güneş enerjisi ve konsantre güneş enerjisi yatırımları içinse 300 kW kapasiteye kadar olan yatırımlar desteklenecektir. (Mikrokojenerasyon tesisleri için 100 kW).

Ortak Hükümler:

- Yatırım, TKDK'nın desteklediği 81 ilden birisinde yapılmalıdır.
- IPARD III 2. Çağrı Dönemi için hesaplamalarda **1 Avro = 34,7103 TL** olarak kullanılmaktadır.
- Her bir yatırım için proje harcama limitleri **en az 5000 Avro, en fazla 500.000 Avro**'dur.
- Yapım işi içeren projelerin uygulama süresi azami 12 ay, içermeyen projelerin ise 9 aydır.
- Destek oranı **%60 hibe** şeklinde olup **genç çiftçiler veya organik sertifikalı çiftçiler** tarafından yatırım yapılması halinde oran **%70** olarak uygulanacaktır. Atık su ve atık yönetimi, yenilenebilir enerji ve döngüsel ekonomi tipi yatırımlar (atık malzemelerin verimli bir şekilde yeniden kullanılması) ile ilgili yatırımlar için ilave %10 destek sağlanacaktır.
- Proje kapsamında yapım işleri, makine-ekipman alımları, ürün işlemede kullanılan donanım ve yazılımlar, soğutuculu araçlar, öz tüketim amaçlı şebekeye bağlı (on-grid) yenilenebilir enerji yatırımları ile hizmet alımı kapsamında yer alan iş planı hazırlığı, mühendislik, mimarlık ve diğer danışmanlık ücretleri, lisans ve patent haklarının devralınmasına yönelik maliyetler ve görünürlük giderleri uygun harcamalardır.
- Arazi ve mevcut binaların satın alınması, 2. el makine-ekipman alımı, tüm vergiler, işletme giderleri, bakım ve amortisman gideri, her türlü kira gideri **uygun olmayan** harcamalardır.
- Yatırımın kiralık mülk üzerinde yapılması durumunda yatırımın tamamlanmasını müteakip 5 yıl kiralama süresi şartı aranmaktadır.
- IPARD III 2. Çağrı Döneminde işletmeler sadece **1 başvuru** yapabilmektedir. IPARD III Uygulama Döneminde (2021-2027) ise toplamda 4 uygun yatırımı için destek alabilir. Her halükarda toplam en fazla destek tutarı olan 500.000 Avro geçilemez.

3) Başvuru Dönemi Ne Zamandır?

ÇİFTLİK FAALİYETLERİNİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ VE İŞ
GELİŞTİRME (302)
ÖZET BİLGİ FORMU

Başvurular **12.07.2024 tarihi saat 09:00'dan** itibaren yatırımın uygulanacağı ilde bulunan TKDK İl Koordinatörlükleri ve İl İrtibat Ofislerinde kabul edilmeye başlanacaktır. Online Proje Başvuru Sistemi **16.08.2024 tarihi saat 18:00'de** kapatılacaktır. Başvuruların son teslim tarihi **29.08.2024, saat 18:00'dir**.

Son teslim tarihinden sonra yapılacak başvurular kabul edilmeyecektir.

4) Başvuru Yeri Neresidir?

Başvurular TKDK İl Koordinatörlükleri ve İl İrtibat Ofislerine yapılmaktadır. (www.tkd.gov.tr)